

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Francya. — — Włochy. — Niemce.
— Prusy. — Dania. — Królestwo Polskie. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 3. wrz. Dnia 4. września w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu wyjdzie i będzie rozesłany CXVI. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie tak w pojedynczem niemieckim jakoteż we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 335. Rozporządzenie ministra wyznań i nauk publicznych z dnia 13. lipca 1850, którem wydano przepisy względem przypuszczenia prywat-docentów i nie postanowionych przez państwo lecz tylko przypuszczonych nauczycieli przy instytutach technicznych, tudzież względem ich upoważnienia do wydawania świadectw z postępu w naukach.

Nr. 336. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 11. sierpnia 1850 (obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych, w których ustawa o gminach z dnia 17. marca 1850 jest prawomocną) regulujące uwolnienie od portoryum względnie przełożonych gminnych zwierzchności.

Nr. 337. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z. dnia 25. sierpnia 1850 względem sposobu wystawiania recepisów pocztowych w sprawach protestów wekslowych.

Nr. 338. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 26. sierpnia 1850, którem ogłoszono postanowienie cesarskie z dnia 3. sierpnia r. b. (CVIII. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa Nr. 324) przyzwalające na spieszne utworzenie list przysięgłych.

Ten sam zeszyt zawiera także w dodatku spis błędów drukarskich, które się wkradły do XVII., XXII., LXVIII., LXXII., LXXXVIII., CIX. CXI. zeszytu powszechnego dziennika rządowego, a które teraz poprawiono.

Prócz tego wyjdzie także dnia 4. września i będzie rozesłany CXII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa — wydany d. 21. sierpnia 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku, a d. 31. sierpnia w madjarsko-niemieckim, kroacko-(illiryjsko)-niemieckim i romańsko-niemieckim podwójnem wydaniu — w czesko-niemieckim podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 329. Patent Cesarski z dnia 2. sierpnia 1850, którym dla Węgier, Kroacyi, Sławonii wraz z wybrzeżem, dla województwa serbskiego, dla Banatu Temeskiego, dla Siedmiogrodu i pogranicza wojskowego wydano i począwszy od d. 1. paźd. 1850 w użycie wprowadzono ustawę prowizoryczną o należytościach od spraw jurydycznych, dokumentów, pism i czynności urzędowych.

Lwów, 23. sierpnia. Oliciał rachunkowy przy głównej buchalteryi kameralnej pan Paweł Schulz, urządził za pozwoleniem wyższem subskrypcyę dobrowolnych datków dla założenia funduszu inwalidów barona Jelczyca, i upraszał tutejsze prezydium krajowe dla poparcia tego zamiaru o stosowne współdziałanie.

W tym samym celu utworzyło się w Wiedniu stowarzyszenie patryotyczne, które dla osiągnięcia pożądanego

rezultatu uprosiło sobie także współdziałanie prezydium krajowego.

W skutek tego urządono tu składkę dobrowolnych datków, z której na korzyść wspomnianego funduszu 924 złr. 4 kr. m. k. wpłynęło.

Odśelając kwotę tę na miejsce przeznaczenia, poczytuje sobie prezydium krajowe oraz za miły obowiązek szanownym dawcom za ofiarowane dary w imieniu rządu najgorętsze wyrazić podziękowanie.

Lwów, 28. sierpnia. J. C. K. Mość razyl najwyższym własnoręcznie podpisanym dyplomem, c. k. podstolego (f. f. Trudjseß) i radcę wydziału stanów styryjskich Józefa Klaudiusza Pitoni de Dannenfeldt wynieść na godność stanu rycerskiego austryackiego Cesarstwa.

Sprawy krajowe.

Od 24go sierpnia do 7go września złożyli w Redakcyi Gazety lwowskiej na Kraków:

PP. Malinowscy 30 zr. w połowie na kościoły a w połowie na pogorzalców. — Kajetan Małeki 10 zr. — Marya Jurjewicz 10 zr. — c. k. Urzędnicy przy akeyzie z rogatki Wuleckiej 2 zr. — Józef de Vechy Poborca na Grodeckiem 1 zr. — Józef Rabel 30 kr. — Od Augustyny L. zapłacone a od Klementyny P. nieprzyjęte 3 zr. — czyli razem 56 zr. 30kr. Z tego 23 zr. łącznie z sumą z 17. i 24. sierpnia w gazetce naszej wymienioną a wynoszącą 185 zr. 2 k. odesłała Redakcyja zeszlęgo poniedziatku na miejsce przeznaczenia.

Ogłoszenie Komitetu

Pogorzeli miasta Krakowa.

Kraków, 2. września. Ażeby ochronić od zupełnego zniszczenia przy nadchodzącej zimie mury domów przez pożar zniszczonych, Komitet pogorzeli miasta Krakowa nieczekając na uzupełnienie darów, na właściwy i ostateczny rozdział zebranych składek, chcąc pójść w pomoc tym właścicielom spalonych domów, którzy niemają funduszu na jakiegokolwiek pokrycie sterczących murów i zasłonięcie ich przed ostrością klimatu, na posiedzeniu dnia 24 sierpnia, postanowił rozdzielić 50.000 fl. m. k. czyli 200.000 złp. pomiędzy zniszczonych przez pożar właścicieli domów. W tym celu Wydział statystyczny Komitetu, przygotował obliczenie przybliżone wartości domów przed spalaniem, wartości murów po spaleniu, otrzymanego wynagrodzenia z towarzystw asekuracyjnych i przedstawił komitetowi na posiedzeniu dnia 31. sierpnia, że jeżeli będą wyłączone domy rządowe i zamożnych obywateli, którzy wsparcia nie potrzebują, tudzież te, które się zupełnie spaliły, a zatem przykryte na zimę się nie dadzą, będzie można tytułem forszusu na pokrycie murów udzielić właścicielom dziesiątą część poniesionej straty.

Przychylając się do tego wniosku Komitet, mając sobie po szczególe przedstawiony stan każdego pożarem dotkniętego domu, ilość wziętej asekuracyi, tudzież ciężące na nim długi hipoteczne postanowił:

1) Wyplacić niezwłocznie sposobem pożyczki, aż do stosownego rozkładu składek, 10tą część strat poniesionych, po straceniu wynagrodzeń wziętych, z towarzystw asekuracyjnych od całkowitej straty, podług obliczenia wydziału statystycznego, tym właścicielom, których długi nie przenoszą wartości pozostałych murów.

2) Wyplacać podobną zaliczkę, czterema ratami w miarę postępu roboty około pokrycia domów tym właścicielom, których długi przechodzą wartość pozostałych murów, a to w celu zabezpieczenia wierzycieli.

3) Wyłączyć od tymczasowej zaliczki domy bogatszych obywateli, domy rządowe i te z których nie niepozostało, przez wzgląd na to, że udziela się jedynie pomoc na zabezpieczenie murów.

4) Wyłączyć domy po pogorzeli sprzedane.

Dla otrzymania w mowie będących zaliczek właściciele pożarem dotknięci, zechcą się zgłaszać do członków wydziału statystycznego, w których dzielnicach domy pogorzałe znajdują się, po stosowne upoważnienie do podniesienia pieniędzy.

(Czas.)

Kraków, 2. września. Dyrektorat instytutu technicznego w Krakowie zawiadamia rodziców, interesowane osoby i uczniów, iż:

1) Wykład nauk w instytucie, tak w pięciu kursach technicznych, w szkole malarstwa i rzeźbiarstwa, jak również w szkole muzyki, w nadchodzącym roku szkolnym 18⁵⁰/₅₁ rozpocznie się z d.

1. października b. r. w nowym lokalu za pośrednictwem c. k. komisji gubernialnej obmyślonym i stosownie do wykładu nauk urządzonym.

2) Wpisy uczniów rozpoczną się d. 25. września b. r. i odbywać się będą codziennie od godziny 9 do 12 zrana, a od 3 do 5 popołudniu w kancelaryi dyrektora w gmachu szkoły muzyki przy ulicy Gołębiej. Wpisy uczniów do kursów niższych, nastąpią w obecności rodziców lub opiekunów; każdy nowo przybywający uczeń złoży świadectwa, a w razie zachodzącej potrzeby, podda się egzaminowi nim wyznaczony mieć będzie kurs, do którego okaże się być zdolnym. Uczniowie przyjęci otrzyma kartę wpisu po złożeniu opłaty szkolnej.

3) Uczniowie kursów wyższych nowo przybywający, pod powyżej wymienionymi warunkami otrzymają kartę wpisu, jak również przepisy szkolne, do których zachowania ściśle są obowiązani.

4) Ponieważ niektórzy uczniowie kursów wyższych z powodu pogorzeli miasta na dniu 18. lipca br. r. nie mogli stanąć do egzaminu rocznego w oznaczonym czasie, przeto z tymi uczniami za poprzedniemi uwzględnieniem złożonych przez nich podań do dyrektora i korporacji, odbędzie się egzamin w nowym terminie od 1. do 7. października. (Czas.)

(Depesze telegraficzne.)

„Austria“ z d. 3. września zawiera następujące depesze telegraficzne:

Berlin, 3. września. Wczoraj zaczęły się wybory do rad gminnych. Udział mierny; większość zdaje się decydować za konserwatystami.

Kassel, 30. sierpnia. Komisarz sejm u oznajmił zgromadzeniu stanowemu, że Elektor nie może przyjmować deputacji adresu.

Aschaffenburg, 30. sierpnia. Dzisiaj nadszedł tu rozkaz, ażeby przygotowano wszystko do przyjęcia znacznych oddziałów wojska.

Baden, 28. sierpnia. Z powodu uroczystości urodzin W. księcia liczne ułaskawienia.

Paryż, 31. sierpnia. Rada jeneralna dep. Wschodnich Pireneów oświadcza się za przedłużeniem prezydentury; departamenta Haut-Vienne i Creuse są za rewizją konstytucji. Wydawcę dziennika „Siecle“ skazano na zapłacenie 3000 franków i 6miesięczny areszt. Napoleon uda się d. 3. p. m. do Cherbourg. Próba z telegrafem podwodnym udała się.

Paryż, 1. września. Departamenta Calvados, Corsica, Dordogne, Eure i Lot oświadczyły się za rewizją konstytucji.

Turyń, 30. sierpnia. Znowu obiegają pogłoski o mającej wyjść nowej ustawie o druku z wielką restrykcjami. Dzisiejszy numer dziennika „Armonia“ zawiera korespondencję z Rzymu z 23go sierpnia, według której odbyła się tam konferencja między kilkoma rezydującymi tam posłami i kardynałem Antonelli względem Piemontu; słychać także o mającej nastąpić modyfikacji w ministerjum. Antonelli ma się cofnąć; Pinelli miał już także mieć konferencję z Antonellim. Pogłoski o traktacie handlowym Piemontu z Anglią niepotwierdzają się.

Madryt, 28. sierpnia. Hr. Esterhazy przygotowuje się do wyjazdu. Ambasador neapolitański powrócił do Madrytu.

„Korespondencja austriacka“ z dnia 3. września zawiera następujące depesze telegraficzne:

Ateny, 27. Liczne zmiany urzędników, mianowicie konsulów. Z powodu wyrzeczonych niezawisłości kościoła greckiego nakazano w całej Grecji solenne odśpiewanie „Te Deum“ na dniu 1. września. W kasach greckich wielkie pustki.

Rhodus, 17. Przybyła tu flota turecka.

Smyrna. Flota angielska zostaje zawsze jeszcze pod Malta na kotwicach.

Turyń, 31. Sprostowano tu urzędownie wieść tę, jakoby Sardynia miała przyjąć pośrednictwo Francji w sporach z Rzymem. — Według doniesienia „Risorgimento“ wydał książę parmeński z swego kraju misyonarzy kolegium „Alberoni“ w Piacenza. Wprzód jednak przedsięwzięto w zakładzie ich jak najściślejszą rewizję.

(Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 2. września. Z Jej królew. Mości Arcyksiężniczka Zofia przyjedzie także Cesarzowa Matka między 15. i 20. b. m. do Schoenbrunn.

Ich c. k. Mości Arcyksiężęta Ferdynand i Maxymilian, bracia Jego Ces. Mości udali się wczoraj w towarzystwie Feldmarszałka lejtnanta księcia Jabłonowskiego, dwóch flügel-adutantów, lekarza przybocznego i profesorów Kaltenbaek i Geiger w podróż do Tryestu, skąd mają odpłynąć do Grecji i orientu. Z Aten udadzą się oni do Smyrny, a może też i do Dardanellów. Podróż ich będzie trwać do sześć tygodni.

— Jego królew. Mość Arcyksiężę Ferdynand d'Este i księżna Bordeaux przybyli tu wczoraj z Frohsdorf, a dziś zrana odjechali parowym statkiem „Marya Dorothea“ do Linciu, skąd, jak się zdaje, udadzą się do Ischl.

— Rada gminna przedłożyła ministerstwu prośbę o zniesienie cła od przypędzanego bydła rzeźnego z Mołdawii i Serbii.

— Pod względem sądownictwa karnego zamyśla rada gminna zaprowadzić to ważne rozporządzenie, aby znaczone trupów przy zagrzebywaniu dla pewniejszego znalezienia ich w razie potrzeby; jakoż zasięgnięła już w tej mierze zdania fakultetu medycznego.

— Hrabia Medem, który wyjeżdża ztąd dla towarzyszenia ces. rosyjskiemu kanclerzowi państwa, hrabiemu Nesselrode, opuszcza już całkiem Wiedeń. 9. b. m. będą wszystkie sprzęty w jego hotelu przez

c. k. urząd głównego marszałkownictwa dworu sprzedane w drodze licytacji.

— Dziś udała się deputacja tutejszego stanu kupieckiego do Jego Excelencyi prezydenta ministrów dla przedstawienia mu potrzeby użycia skutecznych środków przeciw przemysłnictwu.

— W miesiącu maju r. b. znaleziono we wsi Stara-Bystra, w obwodzie Sandeckim w Galicyi, w rzece Rogoznik pod Tatrami, zab przedpotowego zwierzęcia, bardzo mało uszkodzony. Waży on 7 funtów wiedeńskich i znajduje się u właścicielki dóbr p. Szaffar w Uznaniu.

— Prezydent ministrów książę Schwarzenberg przybył tu wczoraj statkiem parowym „Wien“ z Linciu. Dziś w południe była wielka rada ministeryalna. Rosyjski kanclerz państwa hrabia Nesselrode stanął tu dziś wieczór, i uda się po krótkim pobycie przez Cieplice, gdzie zamyśla odwiedzić swoją córkę, w dalszą podróż do Warszawy. Hrabia Medem towarzyszy mu. Zatem konferencje zdają się już być ukończone. O rezultacie ich niesłychać nic jeszcze; nawet najbliższe osoby ministra niewiedzą nic pewnego, tak że na śmiało przypuścić można, że wszelkie w tej mierze rozszerzane pogłoski są prostru zmyślane. (Rechg.)

— Król Grecji przybył do Insbruku 30. sierpnia, i natychmiast udał się do apartamentów J. M. Cesarza Ferdynanda, poczem o godzinie 11 w nocy wyruszył w dalszą podróż do Hohenschwangau.

— Namiestnictwo kraju koronnego Morawii ogłasza rozporządzeniem z dnia 4. sierpnia dekret ministerjum rolnictwa i górnictwa z 28. lipca, wydany w skutek przedłożenia sejm morawskiego z d. 18. stycznia 1849 względem podźwignienia wyrobu płócien. Nie zaprzeczono tam, iż zachowana potąd metoda uprawiania, suszenia, mędlenia i paczesowania lnu była całkiem niestosowna, i utrzymywał się tylko przesądem ludu wiejskiego. Temu mogłyby przedewszystkiem zaradzić szkoły rolnictwa, i wypadałoby utworzyć stowarzyszenie kapitalistów celem podźwignienia kultury lnu. Wszakoz zostanie to zawsze rzeczą prywatnej przemysłowości; szkoły przedzenia nie odpowiadałyby zupełnie temu zamiarowi, a jednak sztuka przedzenia musiałaby mu przyjść głównie w pomoc. Przedłożone żądania zerwania traktatu z Prusami tyżącego się wzajemnego ułatwienia komunikacji pogranicznej, tudzież zakazu urządzenia lub rozszerzenia machin do przedzenia, przymusu do wyrabiania płócien tylko z krajowego przedziwa, a w końcu zakazu przedzenia innej osnowy jak nr. 32 — nie mogą być uwzględnione. Ministerjum poleciło zarazem c. k. stowarzyszeniu rolniczemu, izby przedmiotowi temu poświęcić szczególną swą uwagę. (Oest. Corr.)

(Uchwała rady ministeryalnej co do zwracania skonfiskowanych majątków ułaskawionym.)

Peszt, 31. sierpnia. Jak wiadomo darował był feldzeugmeister baron Haynau przy sposobności kilku ułaskawień tyżącym się osobom także karę utraty majątku. Przeto po pensjonowaniu jego odzywano się już kilkakrotnie z zapytaniem, czyli powyższe opuszczenie kary ma pozostać ważnem i nadal, lub czyli napowrót zniesionem zostało. Z tej przyczyny zatem donosi gazeta Preszburska z niezawodnego źródła, że w skutek zapadłej w radzie ministeryalnej uchwały wyrzeczonych przez feldzeugmeistera barona Haynau opuszczenie nałożonej przez sąd wojenny kary utraty majątku, ma pozostać prawomocnem i nadal. Podług uchwały dalszej odpada sama przez się przy zawieszeniu śledztwa sądowego sekwestracja majątku, wszelako na przyszłość może przy zawieszaniu wyroków sądu wojennego zniesienie konfiskacji dóbr lub kar pieniężnych tylko wtedy nastąpić, jeżeli kara konfiskaty majątku lub kara pieniężna w tyżącym się najwyższym akcie łaski wyraźnie opuszczoną została. Na taki sposób więc powinni w takich razach, gdzie sekwestracja odpada, kuratorowie sekwestracji złożyć natychmiast rachunki z poruczonego im majątku, i po odebraniu przyznanego im honorarium zwrócić majątek przynależnemu właścicielowi ułaskawionemu. Niepodpada żadnej wątpliwości, że niniejsza uchwała rady ministeryalnej o ile przyznaje wyrzeczonych przez Haynau opuszczenie kary utraty majątku, wywoła wielką sensację w tych, i zaufanie ich do rządu na nowo utrwali, którzy jakkolwiek żywili wątpliwość w tej mierze, chociaż każdy mógł łatwo to przewidzieć, że ministerjum nieobaliliby nigdy aktu łaski takiego męża, który w porozumieniu z rządem otrzymał z rąk Monarchy swoje pełnomocnictwa. (Rechg.)

(Kurs wiedeński z 2. września 1850.)

Obligacje dręgu pańs. 5% — 96; 4½% — 83⅞; 4% — 76; 2½% — 51¼. Akcje bankowe 1165. Losy z 1834 r. 183½; z 1839 r. 118¼. Akcje kolei półn. 111.

Francya.

(Stan rzeczy w Paryżu.)

Paryż, 30. sierpnia. Zajmują się tutaj mocno przyjęciem, jakiego doznał onegdaj Bonaparte za swym powrotem na bulwarach. Lecz brałże lud istotnie udział w tych manifestacjach, zmieszanych z octu i miodu? — właściwa klasa robotników nie miała w nich udziału. Przedmieście St. Antoine niewystało naprzeciw prezydentowi żadnego ajenta. Prawdziwi robotnicy, nienależący ani do tajnego klubu, ani do towarzystwa „Dix Decembre“, niefigurowali między tłumem, który krzyczał „vive Napoleon“ albo „vive la Republique.“ — Wielkie masy ludu zachowywały się całkiem obojętnie.

Ale jakkolwiek bądź niemożna zapoznać, że terazniejsza spokojność w Paryżu nie ma na sobie charakteru gnuśności, jaka była nateczas, gdy termometr pokazywał na 30 stopni gorąca. Pokazuje się w unysłach coś, czego symptomatem zaburzeń nazwać nie mo-

zna, co jednakże mogłoby być poprzednikiem jakowego wypadku. Te podróże prezydenta, te odwiedziny w Wiesbaden, i ta niespodziana wiadomość o śmierci Ludwika Filipa, wszystko to wzrusza i przeszkadza zapomnieniu. Szczególniej ten ostatni wypadek wywołował żywe sympatyje między robotnikami. Można prawie powiedzieć, że klasa robotników z większą czcią obchodzi pamięć Ludwika Filipa, niż familie mieszczań, którzy wszystko familie Orleańskiej zawdzięczają. Ta pracująca klasa, która zrobiono ślepym i niezłaganym przeciwnikiem Ludwika Filipa, nie jest bez uczucia dla cierpień, które ostatnie chwile tego króla zatręły! z czułością mówi ona o losie jego rodziny, słowem, ocenia Ludwika Filipa w starożytny sposób: jest on dla niej dostojnym mężem, który lubo ostracyzmem dotknięty, godzien jednak smutku i podziękii od kraju, któremu tak długo służył.

(Ludwik Filip. — Rady jeneralne. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 30. sierpnia. Dziś ma się odbyć w Londynie pogrzeb króla. Prywatny list w „Journal des Debats“ potwierdza nadesłaną już wiadomość, że księżęta nie chcą zezwolić na sprowadzenie zwłok swego ojca do Dreux, jeżeli im sami towarzyszyć nie mogą. Zresztą jak donosi „Paryski Bulletin“, Napoleon Bonaparte pamiętając na zaszczyt, jaki okazał rząd Ludwika Filipa popiołom Cesarza, ma mieć zamiar oświadczyć sam familie Orleańskiej, aby śmiertelne zwłoki w Dreux złożyła. Ale jak dalej nadmieniamy „Bulletin“, ta inicjatywa prezydenta napotka trudności z powodu ustaw o wygnaniu przeciw familie Orleańskiej. Według zdania niektórych polityków, ściągają się te ustawy najszczególniej do publicznego porządku i wydane są przeciw manifestacyom stronnictw. W skutek tego dadzą się one zastosować tak do zmarłego jak do żywego wygnania. Lecz przeciw temu stawia dowód, że w roku 1840 ówczesny prezydent rady gabinetowej Thiers zbił zwycięzko te same zarzuty pod względem popiołów Cesarza. — Owóż już się zawiązało towarzystwo członków tiers-parti, które zaraz po zebraniu się narodowego zgromadzenia przedłoży mu propozycję o zniesieniu ustawy wygnania. — Powszechna korespondencja utrzymuje, że rząd oświadczył już księżętom domu Orleańskiego, aby zwłoki swego ojca do Dreux przywieźli, lecz pod tym warunkiem, aby po wypełnieniu tej pobożnej powinności natychmiast Francję opuścili.

Dzienniki elizejskie niebędąc już zatrudnieni podróżą prezydenta, rozpoczynają teraz nanowo wyprawę przeciw konstytucji i otwierają swe numera artykułom, które naglą rady jeneralne do naradzenia się nad kwestyą o rewizji. Dotychczas uczyniły zadość tym odezwom cztery rady jeneralne; jednak nie trzeba sądzić, że się ten ruch stanie powszechnym. Jedna z tych rad proponuje przedłużenie prezydentury Bonapartego na lat 10; drugie poprzestają na samem proponowaniu prędkiej rewizji konstytucji. Rada jeneralna departamentu Somme nie powzięła jeszcze żadnej uchwały, jednak przedłożono jej najprzesadniejsze propozycje: Przeniesienie rządu z Paryża, dalsze ograniczenie prawa głosowania itd.

Dziś rano odbyła się w Elysée pod przewodnictwem Bonapartego rada ministeryalna. Zajmowano się wypadkami w Wiesbaden i doświadczeniem, jakiego prezydent nabył w podróży. Jak słyhać, rozwodziła się rada przy tej sposobności obszernie nad tem, jak sobie w tym razie postąpić należy. Liberalniejsi członkowie gabinetu nalegali, aby się puszczono wolniejszym kierunkiem politycznym, lecz pozostali w mniejszości, a więc postępowanie rządu pozostanie takie same jak przedtem. Tak przynajmniej donosi powszechny korespondent o dzisiejszem posiedzeniu rady ministeryjalnej.

Z przyładka Griner donoszą, że wczoraj robiono pierwsze próby podwodnym telegrafem między Kaletem i Dovres, które zupełnie się udały.

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

Piacenza, 27. sierpnia. Odnosnie do wiadomego już wypadku z misyonarzami wypada jeszcze dodać, iż przy rewizji przez wojsko przedsięwziętej wylamywano nawet mury w zakładzie religijno-naukowym. Nie podpada zresztą wątpliwości, że rząd parmeński postanowił wydalić z kraju misyonarżów i ich najwierniejszych stronników. Co do uwięzionych w Parmie politycznych inkwizytów słyhać, iż mianowany w tej mierze pierwotnie sąd wojenny odstąpił od dalszego śledztwa dla braku dowodów, mimo to jednak mianowano drugą komisję sądową dla reasumowania tego procesu.

Bononia, 28. sierpnia. Podwyższenie taksy stęplowej sprawiło tu bardzo złe wrażenie, zwłaszcza iż się tego niespodziewano, a najmniej aż tak znacznego podwyższenia tyczących się należności. Każdy radby wiedzieć o politycznych i finansowych powodach, które do wydania takiej ustawy mogły się przyczynić. Lecz najmniejszego w tej mierze nie dano objaśnienia. Niedobór rzymskich finansów wynosić ma dziennie 8000 skudów, zaczem rocznie około 3 milionów skudów. Sama już ta okoliczność może począć usprawiedliwić podobne postępowanie. Lecz oprócz tego zaszła w tym względzie jeszcze przypadkowa pomyłka. Przy wydaniu bowiem rozporządzenia organicznego wliczono na umorzenie papierowych pieniędzy także i dochód z taks i stępla, lecz w końcu okazało się, iż ta rubryka przychodu przeznaczona była już dawniej na częściowe pokrycie pożyczki z domem Rothschildów w Portici zawartej. Nie więc innego nie pozostało, jak tylko cofnąć dane w patencie finansowym przyrzeczenie albo je zmodyfikować, lub też podwyższyć taksę stęplową. Jakoż dniami zgładziła zandarmaria jednego rozbójnika, dwóch innych zbójców z tej bandy złapano żywcem.

Palermo, 13. sierpnia. Mieszkańcy tutejszego miasta nie okazują dla rządu wielkich sympatyj, a Neapolitańczycy i Sycylijezcy żywią jak dawniej przeciw sobie niechęć, i jedni drugim nie dowierzają. Partya rewolucyjna rozsiewa z umysłu niepokojące wieści, i przeto daje rządowi powód do ciągłych aresztacyj i politycznego prześladowania. Niedawno temu rozgłoszono, jakoby książę Genuy miał z wojskiem sardyńskim wylądować w Sycylii dla opanowania tej wyspy. Śledzono więc za rozsiewaczami tych wieści, i przytrzymano ich około dwunastu. Z powodu nieustających tych niepokojów nastąpiły z rozkazu komendy wojskowej translokacye wojska, a mianowicie przeciągają po kraju ruchome kolumny. Niedawno też aresztowano rezsiewacza wieści, jakoby król zamierzał wkrótce przywrócić znów konstytucyę. Lud w ogólności zachowuje się dość spokojnie, i tylko nałożony od okien podatek wywołał głośne i powszechne narzekania. (Oest. Corr.)

(Doniesienia dziennika „Italia libera.“)

Turyń, 29. sierpnia. „Italia libera“ donosi w artykule wstępnym co następuje: Niedawno temu miało ministeryum nasze powołać do siebie najznakomitszych zurnalistów i oświadczyć im życzenie swoje, aby dzienniki opozycyjne przynajmniej na jakiś czas zaprzestały występować zaczepnie przeciw stolicy papieskiej. Oprócz tego proszono ich także, aby wspierali środki rządowe w kwestyi kościelnej. — Redaktor dziennika „Concordia“ najwięcej szanowany a oraz najstraszniejszy publicysta, odpowiedział na to, że wcale niewahałby się przystać na propozycyę ministeryum, wszelako tylko pod tym podwójnym warunkiem: aby ministeryum przy zachowywanej dotąd polityce z energią obstawiało i żadnej małoduszności się niedopuszczało, a powtóre, aby prawa emigracyi włoskiej pozostały nieporuszone. Co się tyczy pierwszego punktu, t. j. wytrwałości ministeryum, nastąpiła jak najkorzystniejsza odpowiedź. (Rechtsztg.)

Niemce.

(Kwestya względem wynagrodzenia kosztów za oswobodzenie w księstwa Badeńskiego przez Prusaków.)

Frankfurt, 23. sierpnia. Wiadomo, że wyrachowane przez Prusy za oswobodzenie Badenu koszta, wynoszą prawie tyle, co koszta rosyjskiej wyprawy w Węgrzech. Teraz chodzi tylko o to, kto te koszta ma zapłacić. Prusy upominają się o nie u Badenu, a ten utrzymuje, że federacya ma je zastąpić; federacya ze swojej strony okaże, że cała ta sprawa bynajmniej do niej nie należy, dla tego możemy się spodziewać, że się zład bardzo budujący spór wytoczy. Ale aż do zakończenia tego sporu mogą Prusy pokusić się o zatrzymanie Wielkiego księstwa jako zadatku, a jeźliby federacya chciała interweniować, mogłoby nastąpić, iżby Wielkie księstwo wypadło od oswobodzicieli oswobadzać. Prusacy wkroczyli do Badenu nie dla oswobodzenia Wielkiego księstwa, lecz dla oddalenia od swoich własnych państw rewolucyi. Prusacy nie pozostają też w Badeńskim dla przytlumienia w tym kraju rewolucyi i usunięcia nazawsze jej powrotu, lecz tylko dla zatrzymania w ręku zadatku, aby im po części zapłacono koszta na uzbrojenie potrzebne dla swego własnego bezpieczeństwa, i oraz aby przeto zmusić Austryę do uczynienia im w politycznym systemie koncesyi, o które się upominają, i wynieść się na stopień właściwej potęgi europejskiej. Zład widać, że to nie są ani badeńskie ani niemieckie zamiary, które w Badeńskim poszukiwane, lecz czysto pruskie, i dla tego są to tylko Prusacy, którzy je zapłacić mają.

(Redukcyę w armii.)

Drezdno, 28. sierpnia. Wiadomość o uchwalonych przez rząd znacznych zmniejszeniach terażniejszego stanu armii, potwierdza się zupełnie podług dziennika Drezdeńskiego. Z 1wszym wrześniem mają już być zredukowane wszystkie bataliony piechoty, każdy na 300 ludzi, a więc połowa terażniejszego wojska ma pójść na urlop. Artylerya i konnica pozostaną dla mających się jeszcze odbyć ćwiczeń na razie w dotychczasowym stanie, lecz najdalej do 1. października mają i w tych korpusach nastąpić liczne rozpuszczenia, i tyle tylko pozostanie ludzi, ile ich koniecznie wymaga służba, pielegnowanie koni i straż materyałów wojskowych. Na tegoroczne musztry jesienne mają być ściągnięte tylko pułki konnicy, i to każdy dla siebie. (D. R.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 31. sierpnia.)

Met. Austry. 5⁰/₀ — 81⁷/₈; 4¹/₂⁰/₀ pct. — — Akcy bank. 1198. Sard. 33. Hyszp. 3⁰/₀ — 33¹/₁₆. Polskie 300 — 136¹/₂; 500 — 81⁵/₈.

Prusy.

(Nowa konstrukcyja pana Radowitza.)

Berlin, 26. sierpnia. Donoszę panu z niezawodnego źródła, pisze korespondent dziennika Reichszeitung, że twórca naszej nieśczęśliwej polityki niemieckiej pan Radowitiz wymyślił teraz całkiem nową konstrukcyę i spodziewa się, że za jednym razem usunie wszelkie trudności, jakie teraz na Niemczech, Austryi i Prusach w tej komplikacyi ciąży. „Nowa konstrukcyja“ ta, którą niezadługo ujrzy pan rozebrana w tutejszych dziennikach, ma być oparta na nadmiennej już zkądinąd zasadzie utrójczłonkowaniu Niemiec, i wymyślona jest z pewną fantazyą matematyczną. Zyczą sobie, aby Austrya z sprzymierzonymi z nią państwami niemieckimi stanowiła organizowaną zupełnie grupę koalicyjną, któraby się wolno ukształciła według politycznej swojej potrzeby, i odgraniczyła się z równą ścisłością, jak to uczyniły lub zamierzyły Prusy z połączonymi w Unię państwami niemieckimi. Wtedy naprzeciw austryackiej grupie

koalicyjnej stałaby zupełnie niezawisłe grupa Unii pruskiej, a Austria nie miałaby przez to stanowisko żadnej przeszkody, oddać się wewnątrz jako państwo centralne zupełnie swemu zadaniu, podczas gdy Prusy również mogłyby wewnętrznym zadaniom swego kraju zupełnie zadość uczynić. Z tej ostatniej perspektywy okazuje się, że w austriackiej grupie koalicyjnej zyczą sobie tylko Austryę ujrzyć, przezco więc niejaka część dawnego programu Gagera i specjalne żądanie polityki Unii byłoby ocalone. Wtedy Austria i Prusy byłyby prócz obustronnych koalicyi swoich przez dalszą federacyę połączone i w pewnej organizacyi utrzymane. Pojedyncze państwa niemieckie, które się dotychczas jeszcze chwiałały lub odosobniały, zostałyby przez taki skład rzeczy same przez się zmuszone przyłączyć się albo do jednej albo drugiej strony, i zająć pewne stanowisko w ukonstytuowaniu całych Niemiec.

„Nowa konstrukcyja“ ta ma być już w portfeuilleu pana Radowitza obszernie i szczegółowo skreślona. Pan Radowitza, którego namiętni przyjaciele ścisłej Unii nazwali tu już dawno „apostata Unii“, upatruje w tym zewszehmiar dyplomatycznym składzie ostatni środek, którym nierozwiązalne dotychczas przeciwieństwa można usunąć, w pozornem utrzymaniu Unii „honor Prus“ ocalić, wezwaniem Austrii do powszechnej federacyi zadość uczynić, nieodbicie potrzebną jedność między Austryą i Prusami na nowo ustalić, a antagonizm niektórych pomniejszych i średnich państw w najlepszy sposób owaładnąć. Pan Radowitza przedłożył już ten plan ministerstwa na jednym z ostatnich posiedzeń, i spodziewamy się w samej rzeszy, że w przyszłym biegu nasza polityka niemiecka tym kierunkiem się puści.

Pojedyncze zarzysy tego kierunku przebijają się już w depeszy ministra spraw zewnętrznych pana Schleinitza z 20. sierpnia. Nadmieniono w niej z pewną wyrazistością o Austrii i jej sprzymierzeńcach, nietylko, dla odmówienia przezto frankfurtskiemu zgromadzeniu powszechnego charakteru federacyjnego, lecz także dla ułatwienia „austriackiej grupie koalicyjnej“, która tu zewszehmiar jest pożądaną, zaokrąglenia się i odgraniczenia. Zachodzi tu tylko to pytanie, czy Austria zechce przyjąć na siebie w Niemczech rolę, która na wzór pruskiej Unii przykrojona będzie?

(Spisek odkryty w Meklenburgu.)

Berlin. 30. sierpnia. Przetrasania domów i konfiskacye papierów, uskutecznione w najnowszym czasie u rozmaitych przewodzców partyi demokratycznej w Meklenburgu, dowiodły, jak slychać, najoczewisciej, że wykryty przezto tajemny spisek miał na celu obalenie wszystkich istniejących w Niemczech rządów i utworzenie republiki federacyjnej. (C. C.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 2. września.)

Dobrowolna pożyczka 106⁷/₈ L. Oblig. długu państ. 99¹/₂. Akcye bank. 98¹/₈. Pols. listy zast. 95⁵/₈. Pols. 500 — 81¹/₈; 300 — 136³/₄. Frydrychsory 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 11¹/₂.

Dania.

(Król ma zamiar abdykować.)

Donoszą z Frankfurtu z d. 30. sierpnia. „Już od dawna slychać, że król Danii ma zamiar abdykować. Pogłoska ta, jak nam donoszą z wiarogodnego źródła, jest zupełnie uzasadnioną. Skoro kwestya sukcesyi będzie rozwiązana ma król złożyć swą godność na rzecz swego następcy. Nie Piotr Oldenburgski będący teraz w służbie rosyjskiej ma być następcą króla, lecz sam W. książę. Jakoż miał on się już oświadczyć z gotowością wstąpienia na tron duński.

Królestwo Polskie.

(Nadanie orderów.)

Warszawa, 31. sierpnia. Najjaśniejszy Pan mianować raczył kawalerem orderu Orła białego, hrabię Tomar, prezesa rady ministrów królestwa Portugalskiego; a kawalerem orderu św. Anny I. klasy hr. Tojal, ministra spraw zagranicznych tegoż królestwa.

— Najjaśniejszy Pan mianować raczył Kawalerem c. k. orderu

W księgarni P. Millikowskiego złożone zostały na Kraków dwa obrazy olejne pędzla Julianny hrabianki Humnickiej, przeznaczone do wygrania losem z loteryi na dniu 25. września r. b. Znawcy chwalać bardzo pomysł i wykonanie misterne; my wielbimy za sługę i poświęcenie talentu cnotcie najpiękniejszej — wsparciu braci naszych w nieszczęściu; a idąc za przykładem, z naszej strony przyczyniamy się tem co w naszej mocy, i bierzemy bilet, jeżeli nie z nadzieją wygranej, przynajmniej z pewnością przyczynienia się czemkolwiek dla mieszkańca Krakowa.

Chłosta czy koza? toczyła się od kilku czasów szkolna rozprawa w Berlinie, pisze Reforma. — Lepsza chłosta z nadzieją poprawy, jak koza ze zgorszeniem gdzie pustocie pole wolne a leni-

św. Stanisława 1szej, Margrabiego de Cantagallo, szambelana dworu N. Cesarzowy Brezylijskiej wdowy. (Gaz. Warsz.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwbskie z 6. września.)

Lwów. Dziś sprzedawano na naszym targu korzec pszenicy po 18r.35k.; żyta 13r.10k.; jęczmienia 10r.15k.; owsa 5r.52; prosa 10r.; hreczki 10r.22k.; kartofli 3r.15k.; — za cetnar siana płacono 2r.38k.; okłotów 1r.47k.; — sąg drzewa bukowego kosztował 31r.15k.; sosnowego 23r.25k. w. w. Drobną sprzedaż bez odmiany.

(Ceny targowe w obwodzie Tarnopolskim.)

Tarnopol. 1. września. Od 16. do 31. sierpnia płacono na targach w Zbarażu, Trembowli i Tarnopolu w przecięciu za korzec pszenicy 13r.—13r.45k.—5r.10k.; żyta 10r.—11r.15k.—10r.35k.; jęczmienia 8r.—7r.30k.—7r.40k.; owsa 4r.—5r.—4r.10k.; hreczki 7r.12k.—8r.—8r.3k.; kartofli w Zbarażu i Tarnopolu 4r. Cetnar siana kosztował 3r.30k.—2r.30k.—2r.7k.; nasienia konicza tylko w Tarnopolu 45k.; wełny 200—0—217r.30k. Sąg drzewa twardego 17r.30k.—0—30r., miękkiego 16r.—0—24r. Za funt mięsa wołowego dawano 7k.—9k.—8k. i garniec okowity sprzedawano po 2r.30k.—4r.—3r.32k. w. w. Kukurudzy nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 7. września.

W monecie konwencyjnej.

	gotówka		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	25	5	30
Dukat cesarski	5	27	5	32
Półimperyal zł. rosyjski	9	26	9	30
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	40	1	41
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	95	10	95	40
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	96	30	97	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 2. września.)

Amsterdam 161¹/₂ G. 2. m. Augsburg 117¹/₄ G. uso. Frankfurt 117 G. 3. m. Genua 136 l. 2. m. Hamburg 171³/₄ p. 2. m. Liworno 114¹/₂ p. 2. m. Londyn 11.39 p. 3. m. Medyolan — —. Paryż 138 p. 2. m. Agio dukata ces. 21⁷/₈. Napoleondor. 9.19. Szufryn. 16.10. Agio srebra 16¹/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. września. JW. Br. Henningen Wojciech, c. k. prow. szef krajowy, z Bukowiny. — Hr. Dzieduszycki Jul., z Sureczawiec. — Hr. Baworowski Wł., z Tarnopola. — Hr. Baworowski Wiktor, z Tarnopola. — PP. Szawłowski Tytus, z Barysza. — Papara Mieczysław, z Wierzbicy. — Udrycki Józef, z Chorona. — Horodyski Lucyan, z Polski. — Augustynowicz Władysław, z Kniażego.

Wyjechał ze Lwowa.

Dnia 6. września. Hr. Karnicki Feliks, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. września:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 1 4	+ 6,5°	+ 11,5°	zachodni	pochm.
2 god. zr.	28 1 4	+ 14°	+ 6°	południowy	☉
10 g. w.	28 1 5	+ 8,4°		—	pogod. "

TEATR.

Dziś: opera niem. „König Gustaw von Schweden.“

stwu podnieta, mówiły sądy profesorskie; ale sądy zadworne pod powagą nowej ustawy żadną miarą nie dozwalały w tym względzie odmiany. Poszło do apelacyi, i stanęło, że swoboda praw pisze się dla ludzi co rozum mają a nie dla dzieci. — Będą zatem w Prusiech bić jak bili po szkołach.

Rzecz zabawną widzieliśmy wczoraj u nas na targowisku; chłop nawiózł ogromną furę trumien, a co osobliwszego do godziny rozprzedał. Czy-to kto się rozmiłował w kartuzach, czy gdzie jaki czuły spadkobierca w pomniki się zaopatrzył? Niewiemy.

Przy dzisiejszej Gazecie załączamy: Bilans galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego za pierwsze półrocze 1850.

Subskrypcya na Kraków w Redakeyi gazety lwowskiej, ulica niższa Ormiańska Nr. 347.